

AGENDA[®] CONSTRUCTIILOR

Subscribe
here!

March/April 2025, Vol 189 (2) - Investment projects, sites, products and technologies for construction/installation market

www.agendaconstructiilor.ro

CON
CEPT
STRUC
TURE

BOÇ'ART

HILTI

Sunt necesare noi surse de finanțare pentru investițiile în rețelele de apă

Pentru a se conforma standardelor UE privind gradul de racordare și calitatea apei, sunt necesare investiții de aproape 25 miliarde euro în extinderea și modernizarea rețelilor de alimentare cu apă și canalizare, fără a lua în calcul creșterea costurilor asociate cu alte întârzieri, de penalități pentru infringement - neconformarea cu directivele UE - sau de costurile asociate schimbărilor climatice. Din total, se estimează un necesar de 9 miliarde euro pentru investiții în alimentarea cu apă și 13,2 miliarde euro pentru colectarea și epurarea apelor uzate. Nevoile de reinvestiții sunt, de asemenea, mai mari pentru apa uzată, atingând 1,5 miliarde euro, potrivit datelor Asociației Române a Apei (ARA). Investițiile realizate în ultimii 15 ani au permis atingerea unor rate ridicate de conectare a populației la serviciile de alimentare cu apă potabilă în mediul urban, cu un decalaj considerabil față de mediul rural - 99%, față de 49%. Pe de altă parte, obiectivele ONU de dezvoltare durabilă la care România a aderat prevăd conectarea gospodăriilor din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90% pentru orizontul 2030. În același timp, România este în procedură de infringement pentru neconformarea cu Directiva privind apele reziduale urbane pentru anumite aglomerări de peste 10.000 l.e.

Conform surselor disponibile, până la finalul anului 2030 investițiile care pot fi alocate pentru dezvoltarea infrastructurii de apă și canalizare sunt de aproximativ 10 miliarde euro, din care 7 miliarde euro, ar putea proveni, prin supracontractare, din fonduri europene alocate prin Programul Dezvoltare Durabilă (PDD) 2021-2027, prin care vor fi continuate proiectele demarate prin Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014-2020 și care nu au fost finalizate până la termenul limită prevăzut. Finanțări importante vor fi alocate și din surse locale ale operatorilor regionali ai rețelilor de apă-canal, din alte surse bugetare locale, din Fondul de Întreținere, Încalzire și Dezvoltare (IID), din PNRR, dar și din Programul Național "Anghel Saligny" (PNDR). Alocările disponibile prin toate sursele menționate nu vor fi, însă, suficiente pentru a acoperi necesarul de investiții, caz în care vor trebui identificate surse suplimentare, având în vedere faptul că PDD 2021-2027 este ultima perioadă de programare prin care Uniunea Europeană va mai sprijini dezvoltarea României.

Potrivit estimărilor, PDD 2021-2027 va aduce 3.768 km de conducte noi sau optimizate pentru sistemele de distribuție din rețeaua publică de alimentare cu apă și 3.209 km pentru cea de colectare a apelor uzate.

Conform datelor disponibile, în perioada de programare 2014-2020, dintr-o alocare POIM de circa 1,5 miliarde euro au fost utilizați aproximativ 1,1 miliarde euro, iar restul au fost fazați. POIM 2014-2020 a finanțat proiecte integrate de apă și apă uzată, noi și fazați, în aglomerări mai mari de 2.000 l.e., acordându-se prioritate aglomerărilor cu peste 10.000 l.e.

Potrivit datelor Administrației Naționale "Apele Române" (ANAR), disponibile pentru anul 2023, la nivel național, există un număr de 2.393 rețele de

canalizare, din care 1.813 sunt funcționale și 580 se aflau, la finalul lui 2023, în diferite stadii de execuție. În ceea ce privește stațiile de epurare a apelor uzate, au fost evidențiate 1.080 de stații de epurare, din care 778 sunt funcționale, iar alte 302 sunt noi, finalizate, la care populația nu a fost racordată încă sau aflate în probe tehnologice/ defazectate.

Gradul de acoperire cu sisteme de colectare a apelor uzate, în aglomerări mai mari de 2.000 de locuitori echivalenți, corespunde unei încărcări biologice de circa 73,1% locuitori echivalenți. Gradul de acoperire cu stații de epurare a apelor uzate corespunde unei încărcări biologice de circa 72,1% locuitori echivalenți, ceea ce înseamnă o creștere cu 15%-20% comparativ cu situația de acum 15 ani, potrivit ANAR.

În ceea ce privește situația la nivel județean, cele mai ridicate grade de racordare la rețele de canalizare (peste 80%) au fost identificate în 12 județe: Alba, Botoșani, Brașov, Cluj, Constanța, Covasna, Hunedoara, Mehedinți, Mureș, Sălaj, Sibiu și Timiș, precum și în aglomerarea București. La polul opus (între 30% și 50%), se situează județele Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Teleorman și Ilfov. Referitor la gradele de racordare la stațiile de epurare, în 10 județe - Brașov, Cluj, Constanța, Covasna, Hunedoara, Mehedinți, Mureș, Sălaj, Sibiu, Timiș și în aglomerarea București s-au înregistrat valori de peste 80%. La polul opus, valori de racordare (între 30% și 50%) s-au înregistrat în 6 județe, respectiv Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ilfov, Olt și Teleorman.

Extremele climatice afectează semnificativ resursele de apă

Potrivit celor mai recente rapoarte, extremele climatice din ultimii ani au avut un impact negativ asupra întregului continent. La nivel european, este de așteptat o creștere a vulnerabilității resurselor de apă ca efect al schimbărilor climatice, dar proiecțiile climatice au încă un grad ridicat de incertitudine. Schimbările climatice din România se încadrează în tendința globală de încălzire, având însă particularități regionale legate de poziția în partea sud-estică a Europei Centrale și de

existența lanțului carpat. Aceste schimbări includ evoluția principalilor parametri climatici, succesiunea sezonelor, existența unor fenomene extreme și a tendințelor de desertificare. Având în vedere faptul că resursa oferită de apele interioare are cea mai importantă pondere în satisfacerea necesităților de apă ale economiei României, monitorizarea și cunoașterea acestora, inclusiv evaluarea tendințelor de evoluție viitoare a acestora, sunt esențiale pentru stabilirea măsurilor de adaptare necesare la nivelul fiecărui bazin hidrografic.

România dispune de o rețea hidrografică cu o lungime de 78.905 km, constituită din râuri de câmpie, cu scurgere lentă și zone inundabile largi, și râuri de deal și de munte, cu scurgere rapidă. Întreaga rețea hidrografică a țării colectează și trimite apele, direct sau indirect, în Marea Neagră. Resursele de apă din râurile interioare sunt de circa 40 miliarde mc, ceea ce reprezintă circa 20% din resursele de apă totale ale fluviului Dunărea la intrarea în țară. Însă regimul scurgerii râurilor este foarte diferit de la un an la altul și de la o regiune la alta, atât datorită pronunțatei variații în timp a factorilor climatici, cât și diversității foarte mari a celorlalți factori fizico-geografici.

Deși calitatea apei potabile a crescut semnificativ, în ultimii ani, în urma investițiilor majore desfășurate la nivel național sub patronajul operatorilor regionali, cantitatea și calitatea resurselor de apă este în scădere. Provocările pentru companiile de apă în acest moment se resimt în scăderea volumului de apă la sursă și afectarea în sens negativ a calității apei la sursă. De asemenea, eforturile financiare ale companiilor sunt mai mari pentru obținerea unui produs conform cerințelor legale. Pe măsură ce la nivel mondial există o amenințare iminentă privind deficitul de apă, pentru anii următori, abordarea de către operatori a riscurilor legate de apă (secetă, limitarea accesului la apă sau contaminare), devine imperativă, nu numai pentru sustenabilitatea acestora, ci și pentru succesul inițiativelor care vizează combaterea schimbărilor climatice, inclusiv tranziția la o energie mai curată, verde.

Planul de Siguranță a Apei (PSA) - un instrument esențial pentru protecția calității apei potabile

Planul de Siguranță a Apei (PSA) reprezintă cadrul de identificare a pericolelor, de evaluare a riscurilor și de management al riscului, împreună cu măsuri de control, de monitorizare, planuri pentru incidente și situații de urgență, cu procedurile aferente, întocmit și implementat în vederea furnizării unei ape sigure pentru consumul uman. Obiectivul PSA este de a asigura apă potabilă curată și sanogenă, prin practici corespunzătoare de captare, tratare, înmagazinare și distribuție, prin reducerea contaminării surselor de apă, prin tratarea/dezinfectia apei pentru a reduce sau îndepărta agenții/substanțele contaminante care ar putea exista, în vederea conformării la normele în vigoare privind calitatea apei potabile, precum și prin prevenirea recontaminării în timpul stocării, distribuției, transportului și utilizării apei potabile. Toți operatorii regionali ai rețelelor de apă și canalizare din România au obligația de a actualiza aceste planuri periodic și de a veni cu măsuri pentru protecția calității apei potabile.

SPA al companiei Apa Canal SA Galați a fost avizat favorabil de Direcția de Sănătate Publică a Județului Galați în luna august 2023 și a fost actualizat ultima dată în 2024. În SPA, operatorul a identificat pericole/riscuri potențiale de natură biologică, chimică, fizică și radiologică pe toate segmentele diagramei de flux corespunzătoare etapelor de producere și distribuție a apei și a stabilit măsuri de control capabile să prevină, să elimine sau să reducă pericolele identificate pentru siguranța apei, atât pentru sistemul de alimentare cu apă din sursa de suprafață, cât și pentru sistemul de alimentare cu apă din sursa subterană. În contextul schimbărilor climatice din ultimii ani, cel mai important risc îl reprezintă seceta, care generează scăderea nivelului apei în foraje și, pe cale de consecință, a debitului de apă extras.

La rândul său, compania APAVITAL SA Iași are elaborate planuri de siguranță a apei (PSA) pentru fiecare sistem de aprovizionare cu apă pe care îl are în exploatare, respectiv 27 PSA pentru cele 92 sisteme centralizate de alimentare cu apă potabilă (pentru 92 comune și orașe), un plan de siguranță al apei fiind întocmit pentru mai multe sisteme de alimentare cu apă care utilizează aceeași sursă de apă.

"Planurile pentru sistemele de aprovizionare cu apă aflate în exploatare au fost întocmite și trimise pentru avizare la direcțiile de sănătate publică județene în termenul de 270 de zile de la publicarea Ordinului nr. 2.721/2.551/2.727/2022, prevăzut de acesta, respectiv 28 iulie 2023. Pentru fiecare etapă a lanțului de aprovizionare cu apă (captare, tratare, distribuție) au fost identificate pericolele (fizice, chimice, microbiologice, radiologice) și au fost analizate, respectiv s-a făcut evaluarea riscurilor: evaluarea probabilității, a nivelului riscului pentru fiecare pericol identificat care afectează sistemul și consecințele acestuia, respectiv gravitatea efectului. Furnizarea, tratarea și distribuția apei destinate consumului uman fac obiectul unei abordări bazate pe riscuri care acoperă întregul lanț de aprovizionare cu apă, de la bazinul hidrografic, trecând prin captarea, tratarea, înmagazinarea și distribuția apei până la robinetul consumatorului. Astfel, planurile de siguranță a apei întocmite de către furnizorii de apă trebuie completate în cursul anului 2028, pe baza evaluării riscurilor din bazinele hidrografice, ce trebuie realizată de către

autoritatea competentă de gospodărire a apelor până la data de 1 iulie 2027. Ulterior, planurile vor fi revizuite și reavizate din 6 în 6 ani sau ori de câte ori intervin modificări în sistemul de aprovizionare cu apă. De asemenea, evaluarea riscurilor care vizează sistemele de distribuție interioară a apei se realizează până la data de 1 ianuarie 2029 de către direcțiile de sănătate publică județene. Prin urmare, PSA-urile întocmite și avizate până în prezent de APAVITAL SA se vor actualiza prin completare cu evaluarea riscurilor din bazinele hidrografice și cele aferente rețelelor de distribuție interioară a apei", a precizat dr. ing. Mihail Doruș, directorul general al APAVITAL SA.

Evaluări constante pentru diminuarea riscurilor de contaminare

În cadrul Apa Serv Satu Mare SA, ultima actualizare a PSA a fost în februarie 2025, prin întocmirea "Programului de Monitorizare Operațională și de Audit a Calității Apei Potabile", pentru anul în curs. "Planurile elaborate de Apaserv Satu Mare SA au fost evaluate de Direcția de Sănătate Publică a Județului Satu Mare și sunt conforme cu cerințele de igienă și sănătate publică. În cadrul acestor planuri, pentru fiecare componentă a sistemului de alimentare cu apă (captare, tratare, înmagazinare, transport și distribuție), au fost identificate pericolele de contaminare, nivelul acceptabil al pericolelor, riscurile asociate acestora, evaluarea riscurilor (probabilitate, severitatea consecinței, scorul de risc), măsurile de control pentru diminuarea riscurilor, precum și componenta și responsabilitățile echipei PSA", a explicat Ioan Leitner, directorul general al companiei.

Potrivit PSA al companiei Aquabis SA, principalele riscuri identificate de specialiști în aria de operare sunt reprezentate de contaminarea cu germeni patogeni și/sau compuși chimici de la sursa de captare, cu efect important asupra sănătății, dar și faptul că particulele în suspensie nu sunt îndepărtate în totalitate prin procesul de coagulare-floculare. De asemenea, riscuri de contaminare sunt posibile și în procesele de coagulare-floculare, filtrare a apei, clorinare, în transportul prin conductele de distribuție, precum și a rezervoarelor de înmagazinare/compensare.

"În acest context, principalele noastre priorități sunt reprezentate de asigurarea unui tratament adecvat și eficient al sursei de apă, precum și a unor proceduri corective dacă tratarea nu este optimă. De asemenea, ne preocupăm permanent ca materialele și reactivii utilizați în sistemul de aprovizionare cu apă să aibă o calitate aprobată", a declarat Ion Șandru, directorul general al companiei Aquabis SA.

În cazul companiei AQUACARAȘ SA, PSA include măsuri specifice pentru prevenirea și controlul riscurilor, acoperind întregul proces de alimentare cu apă, de la sursă până la consumator. Potrivit datelor companiei, principalele componente ale PSA sunt descrierea tehnică a sistemului - sursa de apă, procesul de tratare și rețeaua de distribuție, monitorizarea caracteristicilor fizico-chimice ale apei brute, inclusiv variațiile sezoniere, supervizarea procesului de dezinfectare și a eficienței tratării apei, gestionarea capacităților de stocare a apei potabile la stațiile de tratare, monitorizarea calității apei la ieșirea din stațiile de tratare, controlul rețelei de distribuție pentru menținerea standardelor de siguranță, supravegherea permanentă a

cantității de apă distribuită și a categoriilor de consumatori, monitorizarea calității apei la robinet, conform cerințelor legale, managementul apei uzate și epurarea acesteia, obținerea avizelor și autorizațiilor necesare pentru substanțele utilizate în proces, identificarea și analiza pericolelor pentru fiecare etapă tehnologică și implementarea unui plan de măsuri pentru prevenirea și controlul riscurilor. "PSA a fost actualizat în 2024, iar pentru fiecare punct de lucru au fost identificate riscuri și măsuri specifice, în funcție de complexitatea procesului tehnologic din stațiile de tratare. Măsurile pentru minimizarea riscurilor includ monitorizarea continuă a calității apei pe tot parcursul procesului de tratare și distribuție, întreținerea și modernizarea infrastructurii pentru prevenirea contaminărilor, elaborarea de planuri de intervenție rapidă pentru situații de urgență sau incidente neprevăzute și respectarea strictă a reglementărilor legale privind calitatea apei potabile. Prin aceste măsuri, AQUACARAȘ SA asigură furnizarea unei ape sigure și conforme standardelor de sănătate publică", a precizat Gheorghe Filipescu.

PSA, realizate cu participarea autorităților de sănătate publică

Planurile de siguranță a apei sunt întocmite la nivel de Aquavas SA pentru sistemele care alimentează cu apă potabilă cel puțin 1.000 mc pe zi sau 5.000 de locuitori, respectiv pentru localitățile Vaslui, Bârlad, Huși și Negrești, apoi fiind depuse la autoritățile competente. Pentru întocmirea planurilor de siguranță a apei, au fost constituite trei echipe compuse din personal cu specializare în domenii esențiale precum management, tehnic respectiv exploatare, întreținere, proiectare, investiții de capital, precum și personal de laborator specializat în analiza calității apei (microbiologi și chimiști). Echipele PSA includ și reprezentanți ai autorităților de sănătate publică - DSP Vaslui, protecția mediului - APM Vaslui și administratorii resursei de apă - SGA Vaslui. "Pentru a elabora PSA, echipele au efectuat o evaluare aprofundată a sistemelor și a procesului de aprovizionare cu apă (tratare și distribuție), de la priza de captare a apei brute din sursă, până la robinetul consumatorului, în urma căreia au identificat pericolele și riscurile și apoi au investigat pașii corespunzători pentru minimizarea acestor riscuri. Planurile de siguranță a apei au fost întocmite la nivelul operatorului Aquavas SA pe baza principiilor de evaluare și de gestionare a riscurilor, fiind instrumente de management eficient și ușor de utilizat pentru reducerea riscului în sistemele de aprovizionare cu apă, cu accent pe controlul proceselor din sistem și pe acțiunile de operare eficiente. Echipele PSA se întâlnesc periodic pentru a stabili dacă este necesară revizuirea planului. După producerea unui incident sau a unei situații de urgență, riscul trebuie reevaluat, ceea ce ar putea conduce la actualizarea PSA. În egală măsură, PSA trebuie revizuit imediat ce apare o modificare semnificativă a circumstanțelor sau o problemă în sistemul de aprovizionare cu apă", a declarat ing. Gabriel Beșleagă, directorul general al Aquavas SA.

Compania de Apă Arad actualizează anual PSA, planul operatorului concentrându-se pe reducerea contaminării surselor de apă, tratarea și dezinfectia apei pentru a elimina agenții și substanțele contaminante, dar și pe prevenirea recontaminării în timpul stocării, distribuției, transportului și utilizării apei potabile. "Măsurile incluse în acest plan sunt fundamentate pe

monitorizarea regulată a calității apei distribuite, prin intermediul analizelor Laboratorului de Apă Potabilă, care permit o evaluare constantă a parametrilor chimici și microbiologici. În cazul în care se identifică substanțe chimice sau alte deficiențe în procesul de tratare, Compania de Apă Arad va lua măsuri imediate de remediere pentru a asigura conformitatea cu normele în vigoare privind calitatea apei potabile. Prin aceste măsuri proactive, ne angajăm să protejăm sănătatea publicului și să asigurăm accesul la apă potabilă de cea mai bună calitate", a declarat Gheorghe-Vasile Borha, directorul general al Companiei de Apă Arad SA.

CA Arieș SA a actualizat PSA în 2023, pentru întocmirea și aplicarea Planului la nivelul companiei constituindu-se o echipă formată din specialiști ai CA Arieș și ai altor instituții colaboratoare: DSP, ANAR, APM (Agenția pentru Protecția Mediului), ANM (Administrația Națională de Meteorologie). "Scopul formării echipei este acela de a lucra împreună la identificarea pericolelor, la evaluarea riscurilor și la stabilirea unor măsuri de monitorizare și control, astfel încât consumatorul final să nu fie afectat de eventualele pericole care se identifică în sistem. Printre riscurile identificate le enumerăm pe cele legate de secetă, inundații, deversări neidentificate, depozitări de deșeuri, fertilizări ale solului, avarii ale rețelei de distribuție/ depuneri în rețelele de distribuție sau de lucrările de modernizare a rețelor. În cadrul PSA este întocmit un Plan de management al riscului în care este specificat pentru fiecare risc identificat care sunt măsurile de control, corecțiile și acțiunile corective, măsurile de control și monitorizare. Dintre măsurile luate în vederea minimizării acestor riscuri putem enumera reabilitarea stațiilor de tratare, înlocuirea/ extinderea rețelor de distribuție a apei potabile, extinderea/ înlocuirea rețelor de canalizare (implementate de operator prin proiectele aflate în derulare), asigurarea perimetrelor de protecție a surselor, lucrările de reabilitare a puțurilor și a prizei de captare, urmărirea parametrilor de funcționare în sistemul SCADA, efectuarea periodică a operațiunilor de curățare și dezinfecție a decantoarelor, rezervoarelor și rețelor, achiziția de echipamente care să monitorizeze nivelul apei în puțuri, efectuarea periodică a unei inspecții a conductelor și instruirea personalului care efectuează intervenții în sistemele de distribuție", a subliniat Ionuț Bogdan Bobic, directorul general al CA Arieș SA.

Evaluarea riscului, în funcție de magnitudinea impactului și posibilitatea de producere a acestuia

Compania de Apă SA Buzău a întocmit și înaintat către DSP Buzău, un număr de 14 Planuri de Siguranță a Apei pentru zonele mari de aprovizionare cu apă. Mariana Simona Săvulescu, directorul general al Companiei de Apă Buzău, spune că evaluarea riscurilor a fost făcută conform Matricei de Evaluare a Riscurilor elaborate de Organizația Mondială a Sănătății, pe fiecare treaptă: captare, stația de tratare, rezervoare de stocare, rețeaua de distribuție, ținându-se cont de cei doi factori de evaluare: magnitudinea impactului în cazul producerii și probabilitatea de producere. "Au fost identificate atât pericole chimice, microbiologice cât și riscuri ce țin de factori externi (secetă, inundații): exemplificare: creșterea unor parametri fizico-chimici sau apariția unor noi, apariția microbiologiei în sursele de suprafață în timpul primăverii, când are loc înflorirea

algă. Pentru minimizarea sau chiar eliminarea riscurilor a fost elaborat planul de management de risc, având măsuri de control, monitorizare și acțiuni corective, responsabilități și responsabili. Se monitorizează calitatea apei brute prin programul anual de monitorizare, calitatea apei distribuite prin planul anual de monitorizare, precum și gradul de igienizare a rezervoarelor prin planul anual monitorizare rezervoare", a declarat Mariana Simona Săvulescu.

PSA al Companiei de Apă Someș SA are în vedere, în principal, eliminarea vulnerabilității alimentării cu apă a localităților rurale din aria deservită în județele Cluj și Sălaj, ca urmare a efectelor schimbărilor climatice asupra surselor locale. Aceste vulnerabilități și riscurile inerente în asigurarea siguranței și continuității alimentării cu apă au fost identificate printr-un studiu de impact al efectelor schimbărilor climatice, care a propus și recomandări de măsuri de minimizare a acestor efecte asupra infrastructurii. "Principala recomandare, în curs de transpunere printr-una din cele mai importante investiții din cadrul proiectelor POIM, respectiv PDD, implementate de Compania de Apă Someș SA, este extinderea semnificativă a sistemului regional centralizat de alimentare cu apă, prin construirea a ceea ce va fi probabil cea mai lungă aducțiune de apă potabilă din România, aducțiunea Cluj-Sălaj din Stația de Tratare Gilău a Clujului. În lungime de 164 km, cu alți 150 km de ramificații, aceasta va extinde semnificativ nervura sistemului regional centralizat și va permite bransarea localităților care azi primesc apă din surse locale vulnerabile la schimbările climatice", a explicat dr. ing. Călin Vasile Neamțu, directorul general al CASSA.

La nivelul companiei de apă Harvîz, operatorul regional al rețelor de apă și canalizare din județul Harghita, prin PSA se asigură că apa potabilă furnizată este sigură pentru consum, în orice moment. "Planul este actualizat periodic, conform reglementărilor în vigoare, pentru a reflecta corect toate modificările din rețea și noile condiții de operare. Pentru reducerea riscurilor, compania Harvîz aplică măsuri precum monitorizarea calității apei de la sursă, în stațiile de tratare și la consumatori, spălarea periodică a rețelor și a rezervoarelor, dezinfectarea rețelei după lucrări de intervenție și respectarea zonelor de protecție din jurul surselor de apă. Monitorizarea se face permanent, atât prin laboratoarele proprii, cât și în colaborare cu DSP, pentru a ne asigura că apa care ajunge la cetățeni este de calitate și sigură pentru consum", a precizat ing. Bogăti Csaba, directorul general al Harvîz SA.

Utilizarea apei uzate în agricultură - un pariu pentru viitor

În ultima perioadă, au luat amploare dezbaterile referitoare la implementarea unor proiecte regionale de utilizare a apei epurate în agricultură, într-un efort comun de a economisi consumul de apă curată. Totuși, la nivelul populației și al fermierilor există o anumită reticență în acest sens, deși apa epurată respectă normativele și cerințele de calitate pentru a reintra în circuitul natural. "Ca atare, sunt necesare campanii de conștientizare a populației și agricultorilor în privința beneficiilor acestei măsuri, prin care solul - și nu industria - ar deveni primul și cel mai important beneficiar al acestei ape, una de calitate și furnizată în ritm constant. În acest moment, în România doar Primăria Buzău are un proiect de reutilizare a apei epurate. Acesta se află la

nivelul studiului de pre-fezabilitate, care a demonstrat că azotul și fosforul sunt în limitele acceptate pentru utilizarea apei epurate în agricultură", a declarat dr. ing. Ilie Vlaicu, directorul general al companiei Aquatim SA.

Proiectul-pilot implementat de Primăria Municipiului Buzău are ca obiectiv reutilizarea apei uzate tratate pentru irigații agricole, vizând o suprafață de aproximativ 25.000 de hectare. Această inițiativă se bazează pe valorificarea apei provenite de la stația de epurare a municipiului, care, în prezent este deversată în râul Buzău. Prin implementarea acestui proiect se urmărește creșterea eficienței utilizării resurselor de apă și reducerea presiunii asupra resurselor subterane.

În prezent, proiectul a parcurs etapele esențiale de elaborare a studiilor tehnico-economice, estimare bugetară și inițiere a procesului de transfer de proprietate asupra terenurilor necesare implementării. Inițiativa a fost inclusă pe agenda Guvernului României și a fost supusă analizei grupului de lucru dedicat gestionării apelor uzate. De asemenea, proiectul a fost promovat la nivel internațional, fiind prezentat în Israel ca exemplu de bune practici și adus în atenția Comisiei Europene, în cadrul Direcției Generale pentru Mediu (DG Environment).

Prin această abordare strategică, autoritățile locale din Buzău își propun să creeze un precedent valoros pentru alte comunități interesate de soluții sustenabile în gestionarea resurselor de apă, oferind un model replicabil la nivel național.

Noi provocări generate de impozitul pe construcții speciale

Impunerea impozitului de 1% pentru construcții speciale (puțuri, drenuri, rețele de distribuție, galerii subterane pentru instalații tehnico-edilitare, conducte pentru canalizare, stații de tratare, de neutralizare și de epurare a apelor, castele de apă, stații de pompare etc.) afectează semnificativ operatorii rețelor de apă și canalizare din România, din punct de vedere financiar, cu repercusiuni asupra investițiilor în infrastructura de apă și canalizare-epurare, care trebuie diminuate corespunzător. Reprezentanții Asociației Române a Apei (ARA) negociază cu Guvernul posibilitatea excepției companiilor de apă de la aceste impozite, care ar putea "arunca" operatorii în zona incapacității de plată. Conform calculului ARA, pentru a răspunde acestei cerințe, prețul apei ar trebui să crească în medie cu 30%, cu o extremă de 120%. "Această creștere va afecta direct gradul de suportabilitate al populației și capacitatea companiilor de apă de rambursare a creditelor. Depășirea pragului de suportabilitate atrage după sine, pe principiul 'trenuleț', riscul de scădere a gradului de colectare a creanțelor, indicator raportat în cadrul contractelor de împrumut pentru cofinanțarea proiectelor europene. Mai departe, neincasarea la timp a contravalorii facturilor emise pentru prestarea serviciului de apă și canalizare conduce la insuficiența disponibilului necesar pentru derularea activității curente de exploatare, pe lângă plata investițiilor aflate în derulare. Insuficiența disponibilului va atrage, mai departe, incapacitatea de rambursare a împrumuturilor de la instituții financiare internaționale sau bănci comerciale pentru implementarea proiectelor majore cu fonduri europene. Contractele de împrumut obligă companiile de apă să îndeplinească condiționalități

financiare referitoare la situația financiară, indicatori economici legați de capacitatea de plată a serviciului datoriei, gradul de colectare a creanțelor. În situația neîndeplinirii acestor condiționalități, contractele de împrumut pot fi reziliate de către instituțiile financiare internaționale/ bănci comerciale, ceea ce duce în final la incapacitatea de plată/ susținere/ cofinanțare a implementării proiectelor europene", a explicat dr. ing. Ilie Vlaicu, președintele ARA.

"Impactul impozitului pe construcții speciale va fi unul semnificativ, din calculele preliminare (încă nu au apărut normele de aplicare) estimăm o cheltuială suplimentară de aproximativ 23 milioane de lei, în 2025. Desigur, această cheltuială va fi introdusă în strategia tarifară prin revizuirea planului de afaceri, deoarece legislația prevede obligativitatea fundamentării de tarife, astfel încât nivelul și structura acestora să acopere costul justificat economic al furnizării/ prestării serviciului", a precizat dr. ing. Mihail Doruș, directorul general al APAVITAL SA.

La nivelul companiei Apaserv Satu Mare, calculele arată că impozitul pe construcții, nou introdus și în sfera construcțiilor aferente infrastructurii de apă și canalizare-epurare, va reprezenta doar în anul 2025 aproape 5 milioane de lei, aproximativ 4% din producția facturată. "Aceste cheltuieli cu noul impozit sunt valabile doar pentru anul 2025. Încă nu au fost aprobate normele de aplicare ale Codului Fiscal, cu privire la impozitul pe construcții, ceea ce creează dificultăți în calcularea și estimarea valorii impozitului pe construcții de plătit în anul 2025 sau impactul exact pentru anii următori. După finalizarea și predarea investițiilor din fonduri europene și norvegiene, în valoare de peste 1,67 miliarde lei (fără TVA), acestea vor duce la o obligație fiscală suplimentară anuală de minimum 16,7 milioane de lei, care se adaugă celor 5 milioane de lei ca și sarcină fiscală calculată pentru anul 2025. Aceste calcule nu țin cont de alte investiții realizate în infrastructura de apă și canalizare-epurare din fonduri PNRR, din surse proprii ale Apaserv, din surse proprii ale primăriilor, din surse «Anghel Saligny» și de procesul de regionalizare, prin care primăriile comunelor doresc delegarea/ concesiunea serviciilor în responsabilitatea Apaserv. Prin urmare, valoarea impozitului pe construcții ce va trebui achitat de Apaserv către bugetul de stat va fi de peste 25 milioane de lei anual, începând cu anul fiscal 2027. Acest impozit va reprezenta 20% din valoarea producției de apă-canalizare facturată, având un impact semnificativ asupra viabilității și stabilității financiare a societății Apaserv Satu Mare, cu impact imediat asupra serviciilor de importanță strategică și vitală municipiului Satu Mare și județului Satu Mare.

În cazul în care impozitul pe construcții se va aplica pe toată infrastructura de apă - canalizare, inclusiv asupra infrastructurii concesionate de la proprietarii de drept, adică primării, impactul estimat de creștere a prețului apei potabile ar fi de circa 41% sau de aproximativ 20% a prețului apei potabile și a tarifului de canalizare-epurare", a explicat Darius Bor, directorul economic al companiei Apa Serv Satu Mare.

Aurel Condurache, directorul general al companiei Apa Canal SA Galați: "La nivelul județului Galați, pentru serviciile de alimentare cu apă potabilă și de canalizare avem în derulare 10 lucrări de investiții contractate în perioada 2023-2024, cu termen de

finalizare în prima jumătate a anului 2025. Acestea au o valoare cumulată de 6,36 milioane de lei (fără TVA) și sunt finanțate din profit reinvestit, amortizare și din Fondul de Întreținere, Încalzire și Dezvoltare (IID). De asemenea, în municipiul Galați se mai află în desfășurare o lucrare de importanță majoră pentru alimentarea în condiții de siguranță a populației contractate la începutul acestui an, în valoare de 7,85 milioane de lei (fără TVA). Pentru anul 2025, programul de investiții al companiei Apa Canal SA Galați, cu finanțare din profit reinvestit, amortizare și fondul IID este în valoare de aproape 52 milioane de lei. Cele mai mari sume sunt alocate pentru lucrări de investiții în infrastructura de alimentare cu apă din toată aria de operare, în vederea reducerii pierderilor, urmate de cele în automatizare și digitalizare. De asemenea, vom continua, în acest an, achiziția de contori cu citire la distanță pentru clienții noi și pentru revizia contorilor a căror perioadă de valabilitate metrologică expiră. În anul 2024, Apa Canal SA Galați a realizat lucrări de investiții din fonduri europene și surse proprii aproape cât cifra de afaceri a afacerii a operatorului, respectiv 187,46 milioane de lei fonduri europene, investiții din surse proprii de peste 20 de milioane de lei, precum și lucrări de revizii-reparații cu o valoare cumulată de 30 milioane de lei. Totodată, în 2024, cifra de afaceri a companiei a fost de 223,36 milioane de lei, în creștere cu 15,2% față de nivelul de 193,88 milioane de lei realizat în 2023. Pentru anul 2025 cifra de afaceri estimată este de 250,22 milioane de lei, iar pentru 2026, de 264,8 milioane de lei. În perioada de programare 2021-2027, Apa Canal SA Galați derulează lucrări de anvergură la infrastructura de apă potabilă și canalizare-epurare din județul Galați în cadrul a două proiecte majore, care se află în etape finale de implementare. Primul dintre acestea, «Proiectul Regional de Dezvoltare a Infrastructurii de Apă și Apă Uzată în Județul Galați, etapa 2» este co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Dezvoltare Durabilă 2021-2027, și se implementează în municipiul Galați și comuna Matca. Acesta are o valoare de 369,6 milioane de lei și vizează extinderea și reabilitarea a 101.633 metri de rețele de distribuție a apei, a 11.413 m de conducte de aducțiune, precum și construcția unei stații de tratare, a două rezervoare de înmagazinare a apei potabile și a două stații de pompare a apei potabile. De asemenea, proiectul a mai vizat extinderea rețelei de canalizare cu 92.422 m și cu 8.507 m a rețelei de conducte de refulare a apelor uzate, precum și construcția a 20 de stații de pompare a apei uzate. Stadiul fizic cumulată la nivelul proiectului la finalul lunii februarie 2025 este de 98,07%. Cel de-al doilea proiect-cadru de investiții, intitulat «Etapizarea Proiectului regional de dezvoltare

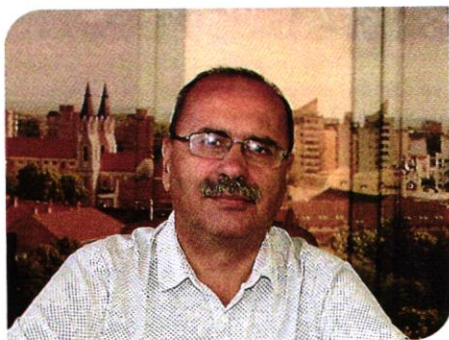
a infrastructurii de apă și apă uzată în județul Galați, în perioada 2014-2020», se implementează în comunele Fundeni, Tudor Vladimirescu, Independența, Piscu, Braniștea, Șendreni, având o valoare de 111,94 milioane de lei. Proiectul prevede extinderea cu 2.300 m a rețelei de conducte de aducțiune și cu 12.300 m a rețele de distribuție apă, precum și construcția/ reabilitarea a 13 stații de clorinare, a 8 rezervoare de înmagazinare a apei potabile și a 10 stații de pompare a apei potabile. În sistemul de apă uzată, s-a prevăzut extinderea cu 32.000 m a rețelei de canalizare și construcția a 36 de stații de pompare a apelor uzate. Stadiul fizic cumulată al proiectului la finalul lunii februarie 2025 a ajuns la 94,06%".

Dr. ing. Mihail Doruș, directorul general al APAVITAL SA:

"În 2025, compania beneficiază de fonduri pentru investiții cu o valoare cumulată de aproape 60 de milioane de lei, din care 52,9 milioane de lei reprezintă surse proprii și circa 600.000 de lei sunt fonduri aprobate prin Programul Dezvoltare Durabilă (PDD). Aceste fonduri vor fi alocate pentru extinderea rețelilor de alimentare cu apă în comunele Prisăcani, Țibănești, Țimișești, Butea, Miroslova, Focuri, Deleni, Trifești, Coarnele Caprei, Alexandru Ioan Cuza și Bârnova, precum și pentru extindere rețelilor de canalizare în Miroslova și Trifești. În plus, va fi construită o nouă conductă de aducțiune în canton Chirița - zona Aeroport. Tot din surse proprii ale companiei de apă, vor mai fi implementate, în 2025, proiecte de înlocuiri de rețele, modernizări și refacere a bransamentelor în mai multe zone ale orașelor Iași, Pașcani, Târgu Frumos și Roman, precum și în sate din comunele Țibănești - Ipatele și Belcești. Totodată, APAVITAL SA continuă implementarea «Proiectului regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Iași în perioada 2014-2020» (Etapa a II-a), transferat pentru finanțare prin PDD. Investițiile prevăd în principal alimentarea cu apă a aglomerărilor care fac parte din proiect, realizarea de aducțiuni, construcția de rezervoare, precum și de rețele de canalizare și stații de epurare. În cadrul acestui proiect, investițiile se vor realiza prin intermediul contractelor de lucrări, diferențiate în 14 contracte (24 de loturi), având ca obiect execuția de lucrări de captare (aducțiuni noi și reabilitări), stații de tratare a apei (stații de clorinare noi și reabilitări aferente celor existente), lucrări la rețelele de distribuție (stații de pompare, rezervoare, rețele de distribuție - inclusiv bransamente), lucrări la rețelele de canalizare (rețele de colectare - inclusiv racorduri, stații de pompare a apelor uzate - SPAU); lucrări la stații de epurare a apelor uzate (stații noi și reabilitarea celor existente), precum și alte dotări aferente investițiilor. «Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Iași, în perioada

2014-2020» (etapele I și II) are o valoare de 504,23 milioane de euro (fără TVA) și este finanțat 94% din fonduri publice nerambursabile, din care 85% subvenție UE, 13% bugetul de stat și 2% bugetul local al UAT. Din totalul de 36 contracte prin care va fi implementat proiectul regional de dezvoltare a rețelilor de apă și canalizare (24 contracte de lucrări, 10 contracte de furnizare și două contracte de servicii), au fost semnate 34, unul este în procedura de licitație (în etapa de evaluare a ofertelor) și un altul este în pregătirea licitației pentru atribuire. Cele 10 contracte de furnizare au fost finalizate. Contractul de servicii CS1, ce prevede asigurarea asistenței tehnice și supervizarea execuției lucrărilor, în valoare de 30,2 milioane de lei (fără TVA), va fi încheiat în aprilie 2030, odată cu întregul proiect regional. Sistemele de alimentare cu apă din aria de operare a APAVITAL SA deservesc zone urbane și zone rurale. Pentru zonele urbane concentrate nu sunt probleme în deservirea cu apă a populației pe parcursul unui an calendaristic, indiferent dacă anii sunt secetoși sau ploioși. În schimb, în zonele periurbane, unde s-au dezvoltat intensiv construcțiile de locuințe, fără a exista o corelare cu PUG-urile localităților, există o risipă a apei potabile, pentru utilizarea acesteia în scopul irigațiilor, aspect disociat cu capacitățile sistemelor realizate de Unitățile Administrativ Teritoriale. În acest fel, volumele de apă potabilă se epuizează rapid și apar nemulțumiri ale utilizatorilor. În zonele rurale, efectul cumulat al modificărilor climatice - temperaturi extreme și lipsa precipitațiilor generează consumuri de apă în exces pentru a asigura irigarea culturilor de legume, în lipsa unor alternative de apă din surse de suprafață sau subterane.

Ioan Leitner, director general al Apaserv Satu Mare SA: "Continuăm implementarea proiectului major de dezvoltare a infrastructurii de apă și canalizare din județul Caraș-Severin, semnat în luna mai 2024 și finanțat în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014-2020. «Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Satu Mare/ Regiunea Nord-Vest, în perioada 2014-2020 - Etapa II» are ca scop extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și canalizare în localitățile din aria eligibilă, contribuind la dezvoltarea durabilă a regiunii și la tranziția către o economie circulară, conform Priorității 1 din PDD 2021-2027. Proiectul este finanțat din FEDR și are o durată de implementare de 84 luni, cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2027. Valoarea totală a proiectului este de 285,3 milioane de lei (fără TVA), din care 228 milioane de lei provin din FEDR, 34,86 milioane de lei de la bugetul de stat, 5,36 milioane de lei din bugetul local și 17,12 milioane de lei din fonduri proprii Apaserv

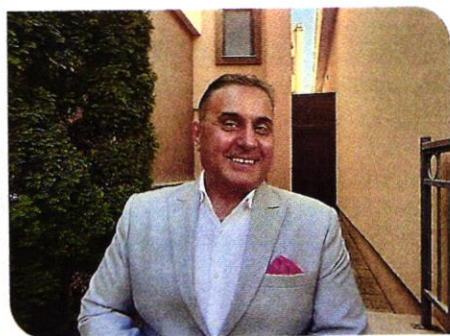
Satu Mare SA. În cadrul proiectului, va fi construită o nouă captare din surse de suprafață și vor fi reabilitate/ construite/ echipate 11 foraje de captare a apei brute subterane. De asemenea, se vor extinde și reabilita 27,8 km de conducte de aducțiune, vor fi construite 16 stații de tratare (stații de clorare), precum și 9 rezervoare de înmagazinare a apei potabile, iar rețeaua de distribuție a apei potabile va fi extinsă cu 85,3 km. În ceea ce privește apele uzate, proiectul prevede înființarea/ extinderea rețelei de canalizare pe 105,2 km, construirea a 31 km de colectoare transfer/ refulări sub presiune, reabilitarea și/sau construirea a 5 stații de epurare a apei uzate, furnizarea de echipamente și realizarea unui sistem SCADA centralizat, precum și asigurarea serviciilor de asistență tehnică pentru managementul proiectului, supervizarea lucrărilor, auditul proiectului și asistența tehnică din partea proiectantului. Proiectul va aduce beneficii semnificative comunității prin îmbunătățirea accesului la apă potabilă de calitate, extinderea rețelei de canalizare și reducerea riscurilor de poluare a mediului, contribuind astfel la creșterea calității vieții și la protejarea sănătății publice. Totodată, până în luna iunie 2026, Apa Serv Satu Mare SA va implementa două proiecte ce beneficiază de finanțare din PNRR, cu o valoare cumulată de peste 25 milioane de lei. Astfel, prin proiectul «Extinderea rețelilor de apă și de canalizare din cartierul Sătmărel al municipiului Satu Mare», se vor aloca 10,66 milioane de lei (fără TVA). La data de 7 august 2024, operatorul regional a semnat contractul de finanțare, perioada de implementare fiind de 23 de luni, dar fără a depăși data de 30 iunie 2026. Cel de-al doilea proiect finanțat din PNRR vizează «Sprijinirea conectării populației cu venituri mici la rețelele de alimentare cu apă și canalizare existente din aria de operare a Apaserv Satu Mare», având o valoare de 15,1 milioane de lei (fără TVA). Proiectul prevede creșterea gradului de acces al populației la un serviciu public de alimentare cu apă și/sau de canalizare-epurare, pentru 1.616 gospodării, conform cu cerințele Directivei Europene și accesibil tuturor categoriilor sociale în aria de operare al Apaserv Satu Mare SA. Implementarea proiectului va duce la protejarea populației de impactul negativ al efectelor apelor uzate asupra sănătății populației. De asemenea, se va reduce impactul asupra mediului, cauzat de evacuările de ape uzate urbane și rurale menajere provenite din gospodării și servicii. Termenul de finalizare a proiectului este stabilit la jumătatea anului 2026".

Ion Șandru, directorul general al companiei Aquabis SA: "Compania continuă implementarea celor 12 contracte de lucrări din cadrul proiectului major de extindere și modernizare a rețelilor de apă și canalizare în aria de activitate, valoarea totală a acestora fiind de aproape 830 de milioane de lei. Dintre acestea, un contract a fost încheiat și urmează să fie recepționat, 9 se află în derulare și pentru celelalte două au fost lansate licitațiile de atribuire în luna martie 2025. Contractul care se află în faza recepției a inclus extinderea rețelei de alimentare cu apă în comunele Șieu-Măgheruș, Budacu de Jos, Mărișelu, Șieu Odorhei și Șieu, reabilitarea sursei Șieu și a rezervorului Cetate, extinderea rețelei de canalizare în comuna Dumitra și a rețelei de canalizare și SEAU în Budacu de Sus și comuna Șieu-Măgheruș. Lucrările, cu o valoare de 21,5 milioane de lei, au fost implementate de asocierea MIS

Grup - Dianova Instal. În ceea ce privește contractele aflate în derulare, acestea se află în diferite stadii de execuție, având termene de finalizare stabilite în 2025 și 2026. Cele două contracte, pentru care au fost lansate recent procedurile de licitație publică vizează reabilitarea/ modernizarea stațiilor de captare și de tratare în Bistrița, Cușma, Bistrița Bărgăului și construirea/ modernizarea SEAU Bistrița, Josenii Bărgăului, cu o valoare estimată la 53,46 milioane de lei; respectiv construcția/ modernizarea/ reabilitarea surselor de apă (captare, tratare) Beclean, Sângeorz-Băi, Anieș, Rebra, Târlășua și Zagra, cu o valoare estimată la 63,4 milioane de lei. Compania Aquabis SA a încheiat anul 2024 cu o cifră de afaceri de 110,1 milioane de lei, în creștere cu 8,8% față de nivelul de 101,2 milioane de lei realizat în 2023. Pentru 2025, estimăm o cifră de afaceri de 119,7 milioane de lei. În acest moment rezervele de apă ating niveluri optime, astfel că și în perioadele de secetă societatea a reușit să asigure continuitatea furnizării serviciului în toată aria de operare. Cu toate acestea, Aquabis SA are ca obiectiv pe viitor captarea de noi surse de apă în zonele considerate deficitare în perioade de secetă prelungită: Cușma, Lunca Ilvei, Șieu, Târlășua. O parte din aceste obiective vor fi realizate din fonduri europene prin PDD și o parte din fonduri proprii. În ceea ce privește provocările acestui an, impunerea impozitului pe construcții are un impact major asupra societății, în sensul scăderii substanțiale a profitului, precum și a cash-flow-ului. Având în vedere faptul că în baza de impunere este cuprins și domeniul public concesionat, impozitul pe construcțiile speciale ajunge la o valoare de peste 8 milioane de lei anual. Cu toate acestea, nu este luată în calcul varianta creșterii tarifare, deoarece ar fi vorba de o majorare mult prea mare".

Gheorghe Filipescu, directorul general al companiei AQUACARAS SA: "Implementăm proiecte de modernizare a infrastructurii de apă și canalizare în județul Caraș-Severin, cu o valoare totală de 1,45 miliarde lei, fiind cea mai amplă investiție în acest sector din regiune. Investițiile au ca obiectiv principal creșterea calității serviciilor prin extinderea și reabilitarea rețelilor existente. O finanțare de 450,8 milioane de lei este alocată prin fazarea proiectului «Modernizarea Infrastructurii de Apă și Apă Uzată», ce are ca obiectiv general contribuția la realizarea angajamentelor ce derivă din directivele europene privind calitatea apei destinate consumului uman și epurarea apelor uzate, la nivelul județului Caraș-Severin. Scopul proiectului vizează reabilitarea, modernizarea și extinderea surselor de apă brută, rezervoarelor de apă potabilă, rețelilor de apă și apă uzată, construcția și extinderea stațiilor de tratare apă uzată. Lucrările includ modernizarea surselor de apă, rețelilor de

investiții, AQUACARAȘ își propune să modernizeze infrastructura, oferind servicii sigure, eficiente și conforme normelor europene. Pentru perioada următoare, pregătim implementarea unor proiecte majore de investiții, pentru optimizarea detectării pierderilor de apă pentru eficiență operațională, precum și de sectorizare a rețelilor prin montarea de vane, ceea ce va permite gestionarea eficientă a avariilor, izolând doar zonele afectate. AQUACARAȘ SA dispune de capacități adecvate de înmagazinare și stocare a apei, asigurând o alimentare continuă a populației pe tot parcursul anului. Apele provenite de la stațiile de epurare sunt deversate în emisar în conformitate cu autorizațiile de gospodărire a apelor și cu reglementările în vigoare privind protecția mediului.

Dr. ing. Ilie Vlaicu, directorul general al companiei

Aquatim SA: "În anul 2025, Aquatim continuă să investească în infrastructura de apă potabilă și apă uzată, din localitățile aflate în aria de operare. Obiectivele pe care ne propunem să le atingem până la sfârșitul acestui an se referă la extinderea cu 120 km a rețelei de alimentare cu apă și cu 90 km a celei de canalizare, execuția a 10 gospodării noi de apă, construirea a patru stații noi de tratare a apei potabile și extinderea capacității de producție la alte patru stații, patru stații noi de epurare a apei uzate și retehnologizarea altor două stații, precum și integrarea energiei verzi, obținute prin panouri fotovoltaice, în capacitatea de producție. Beneficiarii acestor investiții sunt locuitorii din 34 de localități din județul Timiș, aflate în aria de operare a companiei. Valoarea acestor investiții este de peste 340

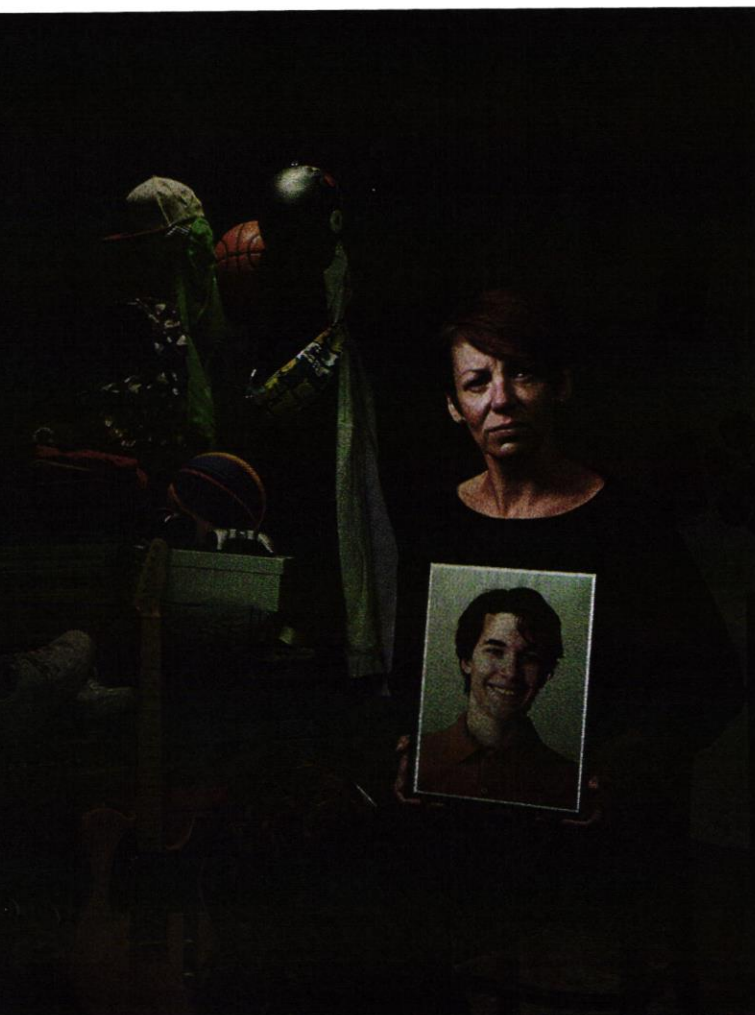
milioane de lei, iar banii provin din două surse. Astfel, aproximativ 335 milioane de lei sunt obținuți din proiectele cu finanțare europeană, la care se adaugă circa 6,2 milioane de lei din sursele proprii ale companiei. Prin aceste investiții, Aquatim contribuie la creșterea gradului de acoperire a serviciilor de alimentare cu apă în sistem centralizat și de canalizare, la nivelul județului. De asemenea, ne respectăm misiunea de a asigura servicii de înaltă calitate clienților și consumatorilor noștri, fără să prejudiciem resursele naturale limitate, de a proteja mediul înconjurător și de a contribui la bunăstarea comunităților pe care le deservim. Ca un bilanț, la finele lui 2024, infrastructura de apă și de canalizare din cele 163 de localități aflate în aria de operare a Aquatim cuprindea 310 foraje, peste 2.600 de km de conducte de alimentare cu apă, peste 1.600 de km de canalizare, 42 de stații de tratare a apei potabile, 28 de stații de epurare a apei uzate și 26 de gospodării de apă. În perioada de programare 2021-2027, Aquatim implementează «Proiectul regional de

A AVUT TOT, mai puțin UN LÔC DE VINDECARE

Donează pentru un SPITAL DEDICAT
de PSIHIATRIE PEDIATRICĂ!

TRIMITE FACEM LA 8864
pentru 4 euro/lună

#SPITALE PUBLICE DIN BANI PRIVATI

dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Timiș, în perioada 2014-2020 - etapa II», prin care se continuă investițiile demarate în perioada anterioară de programare. Valoarea totală eligibilă a proiectului este de peste 708 milioane de lei, fără TVA, conform contractului de finanțare nr. 8/30.04.2024. În cadrul etapei a II-a se derulează 41 de contracte, din care trei sunt contracte de servicii și 38 sunt contracte de lucrări. Obiectivele de investiții aferente a 10 contracte de lucrări au fost finalizate cu procese verbale de recepție la terminarea lucrărilor. De asemenea, Aquatim lucrează la pregătirea proiectului pentru dezvoltarea infrastructurii de apă, apă uzată și tranziția la o economie circulară în Municipiul Lugoj, județul Timiș, cofinanțat prin PDD 2021-2027. În ceea ce privește alimentarea cu apă a Timișoarei, aceasta se bazează pe două surse. Aproape un sfert din apa potabilă este obținută din foraje de mare adâncime și trei sferturi provin din Bega. Debitul canalului este unul constant, pentru că nodul hidrotehnic de la Coștei direcționează acolo apele râurilor Timiș și Bega în funcție de nevoi. Iar în caz de extremă necesitate se poate apela oricând la rezerva de apă din lacul de acumulare Surduc. Așadar, se preconizează că la Timișoara nu se vor ivi probleme, indiferent de condițiile climatice tot mai dificile - cum au fost cele din vara anului trecut. Pe de altă parte, rețeaua de canalizare și stația de epurare, în care de asemenea s-a investit și se investește mult, oferă siguranța că orașul va face față fără probleme chiar și în condiții de precipitații extreme".

Ing. Gabriel Beșleagă, directorul general al Aquavas SA: "Am semnat, în luna februarie 2025, contractul de finanțare cu o durată de 23 de luni pentru implementarea «Proiectului regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Vaslui - Etapa I», cofinanțat din FEDR prin PDD 2021-2027. Proiectul are o valoare totală de 234,89 milioane de euro (1,15 miliarde lei), fără TVA, din care 85% reprezintă fonduri europene, 13% este contribuția de la bugetul de stat și 2% din finanțare va fi asigurată de la bugetul local. În această primă etapă, sunt vizate investiții în aria UAT-urilor Băcești, Bălneni, Codăești, Cozmești, Delești, Dimitrie Cantemir, Duda-Epureni, Dumești, Ferești, Hoceni, Huși, Ivănești, Lunca Banului, Micălești, Muntenii de Sus, Negrești, Oșești, Pădureni, Pungești, Rafaila, Rebricea, Stăniliești, Ștefan cel Mare, Tanacu, Tăcuta, Todirești, Vaslui, Văleni și Zăpodeni. În etapa I aria de proiect va acoperi 30 de UAT-uri, respectiv un total de 102 localități, din care două municipii, un oraș și 26 de comune. Populația din aria de proiect la nivelul anului 2023 (an considerat în calcule înainte de proiect) este de 91.978 locuitori,

reprezentând 33,98% din totalul populației județului. Obiectivul general al proiectului este îmbunătățirea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Vaslui, în scopul îndeplinirii obligațiilor de conformare prevăzute în Tratatul de Aderare. Proiectul are ca obiectiv asigurarea alimentării cu apă potabilă în localități cu peste 50 de locuitori, respectiv colectarea și tratarea apelor uzate menajere în aglomerări cu 2.000 - 10.000 de locuitori echivalenți. Proiectul va fi implementat prin 11 contracte de lucrări și servicii, acestea aflându-se în diferite etape de implementare. Majoritatea contractelor au fost atribuite. În paralel cu proiectul semnat la începutul acestui an, Aquavas SA continuă implementarea contractului intitulat «Fazarea proiectului Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă, a sistemului de canalizare și a stațiilor de epurare în aglomerările Vaslui, Bârlad, Huși și Negrești - județul Vaslui», care a ajuns la un stadiu fizic de 88%, având termenul de finalizare stabilit în decembrie 2025. Valoarea totală a proiectului este de 413,83 milioane de lei (fără TVA), din care 293,62 milioane de lei reprezintă fonduri europene, 3,48 milioane de lei sunt fonduri neeligibile, iar suma de 116,72 milioane de lei a fost alocată prin OUG nr. 60/2022, privind stabilirea cadrului instituțional și financiar de implementare și gestionare a fondurilor alocate României prin Fondul pentru modernizare. Din acest proiect mai sunt în execuție 4 contracte de lucrări, ce vizează extinderea rețelelor de apă și canalizare, stații de pompare, stații pompare apă uzată, dar și surse, aducțiuni, stații de pompare apă brută și rezervoare, refulări în Vaslui și Bârlad".

Gheorghe-Vasile Borha, directorul general al Companiei de Apă Arad SA: "Ne propunem o dezvoltare semnificativă a infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare în județul Arad, prin implementarea unor proiecte esențiale care vizează atât extinderea serviciilor, cât și creșterea calității acestora. Realizarea acestor obiective implică efectuarea unor lucrări ample de extindere, respectiv reabilitare a rețelelor de apă și canalizare din localitățile situate în aria de operare. Astfel, CA Arad SA continuă implementarea proiectului «Sprijin pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire pentru proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Arad, în perioada 2014-2020», care va beneficia de o finanțare nerambursabilă de peste 7 milioane de lei. Proiectul pregătește implementarea unui program major de investiții în extinderea și modernizarea rețelelor de apă și canalizare din județul Arad, ce va fi derulat prin PDD 2021-2027. Acest proiect va viza 54 de localități din 31 de unități administrativ-teritoriale, având ca obiective principale extinderea rețelelor de apă și canalizare și reabilitarea

sistemelor existente. La data de 5 aprilie 2023, CA Arad a semnat contractul de servicii cu asocieria Romair Consulting - Complex Design - Cirrus Project, care vor asigura asistență tehnică pe o durată de 98 de luni. Această colaborare include actualizarea aplicației de finanțare, elaborarea documentațiilor de atribuire, precum și supervizarea lucrărilor de construcție. Printre investițiile propuse prin PDD se numără extinderea rețelelor de apă pe o lungime de 250 km, reabilitarea sistemelor de canalizare și construirea de 4 centrale fotovoltaice, care vor contribui la eficiența energetică a companiei. În plus față de acest program major, în mai 2024, compania a obținut finanțare și pentru proiectul «Prima conectare la sistemul public de alimentare cu apă și/sau canalizare», care va sprijini conectarea a 568 de gospodării vulnerabile din județ, oferind acces la servicii esențiale de apă și canalizare. Acest proiect are o durată de implementare de 36 de luni și o valoare totală eligibilă de peste 5 milioane de lei. Din fonduri proprii, Compania de Apă Arad derulează o serie de proiecte menite să îmbunătățească infrastructura de apă și canalizare din județul Arad, contribuind astfel la un serviciu mai eficient și sustenabil pentru comunități. Cele mai importante lucrări vizează extinderea capacității de stocare a apei la Hălmaș, reabilitarea rețelei de apă Zădăreni - Călugăreni, reabilitarea aducțiunii Beliu - Bocsig, construirea unei stații de ridicare a presiunii la Crocna, reabilitarea rețelei de canalizare menajeră pe străzile Lipovei și Păstorului din Arad, reabilitarea rețelei de apă și branșamente în zona Poenari - Hălmaș, achiziția a 13.000 de contoare și echipamente, achiziția de aparatură de laborator pentru analizele apei potabile și apei uzate, înlocuirea contoarelor pentru foraje de pe frontul de captare nord, precum și reabilitarea rețelei de alimentare cu apă în zona Tisa Nouă - Fırteaz - Fîscut - Hunedoara Timișeană. Prin aceste proiecte, Compania de Apă Arad își propune să se alinieze standardelor europene, să reducă pierderile de apă și să îmbunătățească confortul clienților. Angajamentul companiei este de a asigura un acces sustenabil la apă pentru comunități, cu scopul de a îmbunătăți calitatea vieții locuitorilor din județul Arad și de a proteja mediul înconjurător".

Ionuț Bogdan Bobic, directorul general al Companiei de Apă Arieș SA: "CA Arieș are în derulare mai multe proiecte, cel mai important dintre acestea fiind «Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din regiunea Turda - Câmpia Turzii, în perioada 2014-2020 - etapa II», proiect fazat care are ca termen de finalizare luna octombrie 2026. Obiectivul major al investițiilor îl

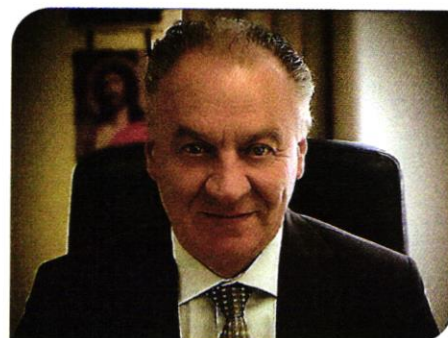
reprezintă extinderea și reabilitarea rețelilor de apă și canalizare din regiunea Turda - Câmpia Turzii, întregul proiect având o valoare totală de 388,17 milioane de lei (fără TVA), din care 85% reprezintă finanțarea Uniunii Europene, iar diferența este acoperită din bugetul central și local. Un alt proiect aflat în derulare vizează «Creșterea eficienței energetice și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru consumul propriu la nivelul Companiei de Apă Arieș SA», termenul de finalizare al acestuia fiind prevăzut în decembrie 2025. Prin acest proiect au fost montate, în total, 2.563 de panouri fotovoltaice (1.806 la Stația de Epurare Câmpia Turzii și 757 la Stația de Tratare Hășdate), din care: 1.185 module PV cu o putere totală instalată de aproximativ 640,35 kWp, respectiv 1.378 module PV cu o putere totală instalată de aproximativ 697,39 kWp. De asemenea, au fost montate deja 5 hidroturbine la Stația de Tratare Hășdate, în municipiul Turda, precum și în localitățile Cheia, Copăceni și Săndulești, pentru producerea energiei electrice prin utilizarea hidroenergiei, respectiv transformarea energiei hidraulice în energie mecanică și, ulterior, în energie electrică. Se estimează producerea unei cantități de energie electrică din sistemul de hidroturbine de aproximativ 900 kw/zi. Astfel, se va realiza o scădere a costurilor cu energia electrică cu impact asupra planului tarifar. Valoarea totală a proiectului este de 12,62 milioane de lei (fără TVA), din care 85% reprezintă fonduri europene și 15% finanțarea de la bugetul de stat. Cel de-al treilea proiect major pe care îl implementăm vizează «Inițierea digitalizării activității Companiei de Apă Arieș SA prin achiziția de echipamente și software în vederea dezvoltării sistemului de management al pierderilor de apă», având termen de finalizare luna decembrie 2025. Obiectivele acestui proiect sunt: extinderea/modernizarea sistemului de monitorizare a sistemelor de apă și canalizare (automatizări, contorizări, echipamente) pentru monitorizarea pierderilor; achiziția de software integrat pentru digitalizarea activității de furnizare a serviciilor de apă și canalizare (sisteme de management al pierderilor, platforma digitală integrată/ sistem informatic integrat) în vederea eficientizării activității operatorului regional și asigurării sustenabilității investițiilor; implementarea unui sistem informatic inteligent de sprijinire a deciziilor pentru procesarea și stocarea tuturor datelor despre active; obținerea instrumentelor digitale necesare pentru a gestiona informațiile despre clienți pe o platformă digitală unică. Valoarea totală a proiectului este de 11,63 milioane de lei (fără TVA), din care 85% reprezintă fonduri europene și 15% finanțarea de la bugetul de stat. Având în vedere schimbarea condițiilor meteo, seceta, regimul pluviometric (în ultimii 15 ani cantitățile de precipitații au scăzut cu aproximativ 25% în zona noastră), rezervele de apă se situează în jurul procentelor de 60-70%, mult scăzute față de capacitatea din anii anteriori. Astfel, în anii următori ne vom axa pe optimizare, pe grija față de mediu, protejarea surselor de apă și funcționalitatea acestora, pentru a putea asigura și a satisface nevoile comunității noastre la cele mai înalte standarde. Implementăm proiecte cu finanțare europeană, dar avem în pregătire noi proiecte pe care le vom finanța din Programul Operațional de Dezvoltare Durabilă și din Planul Național de Redresare și Reziliență.

Acestea urmăresc continuarea ciclului investițiilor și în alte localități din arealul de servare care nu au fost cuprinse în proiectele anterioare și ne vom concentra pe digitalizare, contorizare smart și modelare hidraulică pe implementarea de proiecte pilot, pentru a reduce cantitatea de apă nefacturată (NRW) și înnoirea parcului de utilaje și echipamente».

Simona Săvulescu, directorul general al Companiei de Apă SA Buzău: «CA Buzău are în derulare investiții anuale și multianuale în lucrări de reabilitare/modernizare/inlocuire/extindere pentru rețele de alimentare cu apă și de canalizare existente în UAT-urile din aria de operare. Pentru perioada 2025-2027 aceste investiții constau în reabilitarea/inlocuirea a peste 50 km din infrastructura de apă și de canalizare existentă și extinderea cu mai mult de 10 km a acestei infrastructuri. Criteriile pentru planificarea investițiilor țin de durata de viață a componentelor rețelilor, de siguranța în exploatare a infrastructurii existente, de nivelul pierderilor de apă înregistrate în ultima perioadă de bilanț, precum și de evoluția dezvoltării urbanistice a fiecărei zone. De asemenea, sunt aprobate investiții privind înființarea de noi stații de tratare a apei și modernizarea unor stații de tratare existente (pentru conformarea cu cerințele Ordonanței nr. 7 privind calitatea apei destinate consumului uman), creșterea capacităților de stocare a apei potabile din zone cu creștere demografică accelerată, precum și identificarea de surse noi de apă pentru satisfacerea cerinței de apă a utilizatorilor. Lucrările aprobate în Planul de investiții 2025-2028 au termene de realizare cuprinse între 2 și 4 ani, funcție de complexitatea și anvergura proiectelor. Pentru perioada 2025-2027 investițiile planificate au o valoare estimată de peste 55 milioane de lei, cu finanțare asigurată integral din Fondul IID al CA Buzău. Astfel, Compania de Apă SA Buzău are în derulare «Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în județul Buzău în perioada 2014-2020», un amplu proiect de investiții cu finanțare inițială din POIM 2014-2020. Ca urmare a finalizării perioadei de eligibilitate a cheltuielilor aferente programului POIM 2014-2020 la data de 31 decembrie 2023 a fost semnat un nou contract de finanțare, urmând ca a doua etapă a proiectului să fie finanțată prin PDD 2021-2027, cu respectarea condițiilor de eligibilitate aferente. Astfel, Etapa I a proiectului, finanțată din POIM 2014-2020, a fost finalizată la 31 decembrie 2023 și a beneficiat de o valoare totală a finanțării de 104,73 milioane de lei, din care contribuția nerambursabilă a Uniunii Europene a fost de 69,8 milioane de lei. Etapa a II-a, finanțată din PDD 2021-2027, beneficiază de finanțare totală în valoare de 1,59 miliarde

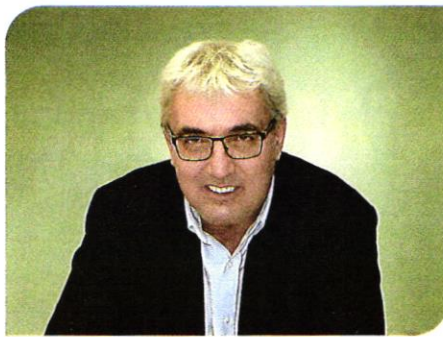
lei, din care contribuția nerambursabilă a Uniunii Europene este de 1,07 miliarde lei, și va avea ca termen de finalizare data de 31 decembrie 2027. Proiectul are ca obiectiv general îmbunătățirea infrastructurii de apă și canalizare în localitățile din aria proiectului, în vederea îndeplinirii obligațiilor stabilite prin Tratatul de Aderare și Directivele Europene relevante. Progresul fizic al acestui proiect este la finele lunii februarie 2025 de circa 45%, iar progresul financiar este de aproape 30%. Beneficiarii proiectului sunt locuitorii din 42 localități aferente unui număr de 17 UAT din județul Buzău care momentan nu beneficiază de sisteme de distribuție a apei potabile sau au o acoperire parțială a serviciului și cei din 58 de localități aferente unui număr de 16 UAT din județul Buzău care, momentan, nu beneficiază de sisteme de colectare a apei uzate sau acoperirea acestui serviciu este doar parțială. Principalele rezultate așteptate în urma implementării investițiilor în sistemele de alimentare cu apă sunt: 57 de foraje noi, 100 km de conducte de aducțiune sau transport noi, 45 de stații de pompare noi, 24 de rezervoare de înmagazinare noi și reabilitate și 230 km de rețele de distribuție apă potabilă noi sau reabilitate. Principalele rezultate așteptate în urma implementării investițiilor în sistemele de canalizare sunt: 440 km de rețele de canalizare, 172 stații de pompare noi sau reabilitate, două stații de epurare noi, extinderea capacității a două stații de epurare, precum și realizarea unei instalații de nămol la Stația de Epurare existentă din Municipiul Buzău».

Dr. ing. Călin Vasile Neamțu, directorul general al Companiei de Apă Someș SA: «Programul de Dezvoltare Durabilă (PDD), care acoperă perioada de programare 2021-2027 și care este în derulare în prezent, este numele sub care continuă și vor fi finalizate investițiile demarate în cadrul proiectului regional POIM - Programul Operațional Infrastructură Mare pentru județele Cluj și Sălaj. Prin PDD se vor finaliza 13 contracte aflate în derulare, în valoare totală de 625 milioane lei (fără TVA). În cursul anului 2024, au fost recepționate trei contracte de execuție lucrări din județele Cluj și Sălaj, care au vizat reabilitarea sursei subterane Florești; extinderea alimentării cu apă în UAT Cășeu, Chiuești și Cuzdrioara și rețele de canalizare în Cuzdrioara, Sic și SEAU Sic; extinderea sistemului de alimentare cu apă în zona Șimleu Silvaniei - Bobota și extinderea sistemului de canalizare în aglomerarea Șarmășag. De asemenea, a fost finalizat parțial contractul de lucrări (CL) 25 - «Facilități pentru nămol. Realizare treaptă terțiară la SEAU Huedin și SEAU Cehu Silvaniei și extindere SEAU Șarmășag», mai exact obiectivul nr. 1 «Instalația de uscare și valorificare nămol de la SEAU

Cluj-Napoca». Este o investiție importantă care a vizat realizarea unei instalații de valorificare energetică a nămolului de epurare la Stația de Epurare Cluj, prima cu această tehnologie în România unde va fi adus nămolul de la toate celelalte stații de epurare din județele Cluj și Sălaj, acesta fiind tratat termic, peletizat, cu producerea de energie care va fi apoi refolosită pentru uscarea altor șarje de nămol, contribuind astfel esențial nu doar la producerea de energie, ci și la dezvoltarea economiei circulare prin posibilitatea refolosirii cenușii de ardere a nămolului. Totodată, prin POIM, respectiv prin PDD, a fost suplimentată capacitatea de producere de energie verde prin construirea unei noi microhidrocentrale pe aducțiunea de apă brută pentru potabilizare, la intrarea în Stația de Tratare Gilău. La finalul anului 2024, progresul fizic în cadrul celor 26 contracte de lucrări în cadrul cărora s-au demarat efectiv lucrările din cadrul POIM și PDD era de 84,54% pentru rețele de alimentare cu apă (corespunzător unei lungimi de 1.309 km), respectiv de 76,61% pentru rețele de canalizare (288 km). Finalizarea investițiilor prin POIM/PDD va contribui major la optimizarea furnizării apei și asigurarea continuității, însă în condițiile în care sistemul este dimensionat conform unor normative tehnice, asigurarea continuității în condiții de secetă/caniculă, chiar pe un sistem modernizat, depinde în mare măsură și de adoptarea din partea utilizatorilor a unor comportamente de consum responsabil. Nu în ultimul rând, Compania de Apă Someș SA a atras și finalizat în cursul anilor 2023-2024 două programe suplimentare de investiții «verzi» finanțate prin POIM, Axele 11 și 3.2. În anul 2024 a fost finalizat proiectul «Instalare centrală electrică fotovoltaică» prin POIM Axa 11, care se înscrie în politica mai veche a societății, de utilizare a energiei regenerabile și de îmbunătățire a eficienței energetice. Contractul de lucrări a fost destinat construirii de centrale electrice fotovoltaice în șase locații din cadrul unor obiective administrate de Companie în județele Cluj și Sălaj, care permit reducerea semnificativă a consumului energetic din surse convenționale poluante, înlocuindu-le cu energie verde din surse regenerabile, care pot acoperi un procent semnificativ din nevoile acestor mari consumatori reducând major amprenta de carbon și, astfel, impactul asupra mediului. Tot în cadrul programului POIM Axa 3.2, a fost finalizat și proiectul «Digitalizarea infrastructurii de apă și apă uzată a operatorului regional - contorizare inteligentă», care a vizat creșterea gradului de contorizare inteligentă și de digitalizare a Companiei de Apă Someș pentru optimizarea operării infrastructurii de apă deținută de operatorul regional, inclusiv reducerea pierderilor de apă. Proiectul a vizat achiziționarea în principal a 5.700 de contoare de apă rece electromagnetice inteligente și a altor elemente de control, monitorizare și automatizare care vor duce la reducerea consumului de carburant și energie, contribuind astfel la reducerea amprentei de carbon».

Călin Bichir, director general Acvatot: "Am obținut o cifră de afaceri de peste 450 de milioane de lei în 2024, conform previziunilor realizate la începutul anului trecut. Pentru 2025, estimăm o creștere de 5% a businessului. Pe termen mediu, prognoza indică menținerea trendului ascendent, sub rezerva faptului

că nu există o predictibilitate fiscală sau legislativă, ceea ce diminuează acuratețea estimărilor. În 2019 a intrat în vigoare OUG nr. 114/2018, prin care s-au acordat o serie de facilități pentru sectorul construcțiilor pe o perioadă de 10 ani. După 5 ani, însă, au fost eliminate o serie de facilități, iar din acest an, și celelalte beneficii. Facem eforturi considerabile să respectăm estimările pe care le facem la final de an pentru anul următor. În prezent, avem în desfășurare mai multe proiecte multianuale, finanțate din fonduri europene, care au ca scop reabilitarea și extinderea rețelilor de apă și canalizare în Pantelimon, Brănești, Petrăchioaia, Cernica, Glina, în orașul Fundulea și comuna Ileana, precum și în Băleni, Bușani și Finta, din județul Dâmbovița. De asemenea, suntem implicați în implementarea unui acord-cadru pe o perioadă de patru ani, având ca obiective furnizarea de servicii de proiectare și execuție a lucrărilor de extindere pentru rețelele de alimentare cu apă, canalizare menajeră și pluvială, precum și servicii de asistență tehnică în Sectorul 6. Avem în derulare și proiecte din fonduri naționale și fonduri locale, cum ar fi cele de reabilitare și extindere a canalizării în Cartierul Independenței din Bragadiru, realizarea sistemului de canalizare menajeră în satele Piteasca și Sîndrița, comuna Găneasa, precum și reabilitarea sistemului rutier Drumul Valea Largă, având ca beneficiar Sectorul 6 - proiecte care implică un mare volum de lucrări edilitare. În paralel, desfășurăm lucrări de sistematizare și optimizare a sistemului de distribuție a gazelor naturale, inclusiv terasamente pentru remedierea defecțiunilor, pentru unul dintre cei mai importanți furnizori de gaze naturale. Tot în domeniul energiei, printre alte contracte semnificative, se numără și proiectarea și execuția lucrărilor pentru înființarea sistemului de distribuție a gazelor naturale din comuna Vultur, județul Vrancea, și extinderea sistemului de distribuție a gazelor naturale în Târgu Secuiesc. Totodată, derulăm proiecte de reabilitare a sistemului de termoficare în Capitală. Vom continua să implementăm strategia de dezvoltare axată pe trei piloni principali: investiții în tehnologii sustenabile, digitalizare și atragerea de specialiști de înaltă calificare, cu scopul de a asigura o creștere sustenabilă și o adaptare continuă la cerințele pieței. Resursele materiale de care dispunem în prezent acoperă pe deplin necesitățile proiectelor în care suntem angajați. Chiar dacă am adoptat o abordare prudentă în privința unor noi investiții în tehnologie sau echipamente, am identificat necesitatea achiziției unei stații de betoane, care va fi dedicată lucrărilor pe care le avem în execuție. Referitor la resursele umane, suntem în continuă căutare de specialiști, expertiza umană fiind un factor esențial pentru succesul proiectelor noastre. De

asemenea, ne menținem deschiderea pentru a explora noi sectoare de activitate, acolo unde identificăm oportunități strategice care să completeze portofoliul nostru actual, consolidând astfel poziția companiei pe piață și diversificând sursele de creștere".

Ing. Bogáti Csaba, directorul general al Harvív SA:

"Pentru pregătirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelilor de alimentare cu apă și de canalizare, derulăm proiectul «Sprijin pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire a proiectului regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în județul Harghita, în perioada 2021-2027». Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată, în valoare de 306,92 milioane de euro, a trecut în structura de finanțare PDD, contractul de finanțare urmând a fi semnat până în vara acestui an. Din punct de vedere financiar, am încheiat anul 2024 cu o cifră de afaceri de 52,5 milioane de lei, în creștere cu 21% față de nivelul de 43,2 milioane de lei înregistrat în anul precedent. Pentru 2025, estimăm un rulaj de 56,53 milioane de lei, iar pentru 2026 este prevăzută o cifră de afaceri de peste 65 milioane de lei. Este importantă de menționat aici impunerea impozitului pe construcții speciale, care are un impact negativ semnificativ asupra activității companiei Harvív, respectiv asupra tarifelor aplicate la apă și canalizare. Conform calculelor noastre, din introducerea impozitului pe construcții rezultă o majorare de 11% la preturile/ tarifele de apă potabilă și canalizare menajeră practicate de Harvív SA. În aria de operare a companiei Harvív, rezervele de apă sunt, în general, adecvate pentru a acoperi necesarul de alimentare cu apă potabilă al populației pe tot parcursul anului. În prezent, folosim în principal surse de apă de suprafață, iar infrastructura existentă este dimensionată pentru a răspunde cerințelor comunităților deservite. Compania noastră operează în aproximativ două treimi din județul Harghita, având un rol esențial în asigurarea accesului la apă potabilă pentru un număr mare de localități. Tocmai din această responsabilitate, ne concentrăm constant pe monitorizarea atentă a resurselor disponibile, dar și pe întreținerea și modernizarea sistemelor de captare, tratare și distribuție a apei. În paralel, depunem eforturi pentru reducerea pierderilor din rețea, creșterea eficienței energetice și extinderea infrastructurii acolo unde este necesar. De asemenea, avem în vedere elaborarea unor planuri de rezervă pentru perioadele secetoase sau pentru situații de criză, astfel încât să putem asigura continuitatea serviciului chiar și în condiții meteorologice extreme. Totodată, dorim să subliniem importanța utilizării responsabile a apei potabile. Chiar dacă în prezent nu ne confruntăm cu

lipsuri majore, apa este o resursă valoroasă, limitată, și este responsabilitatea noastră comună - a operatorului și a consumatorilor - să o gestionăm cu grijă. De aceea, încurajăm populația să evite risipa și să adopte un comportament sustenabil în ceea ce privește consumul de apă. În acest sens, desfășurăm și diverse proiecte de conștientizare, pentru a promova utilizarea rațională a apei. De exemplu, cu ocazia Zilei Mondiale a Apei (celebrată în acest an pe 22 martie), am organizat acțiuni educative dedicate copiilor, prin care îi încurajăm încă de mici să înțeleagă importanța protejării resurselor de apă și a unui consum responsabil".

Laurențiu Chiriac, Head of Building Solutions REHAU România: "Piața sistemelor de tubulatură din PVC a fost influențată, în 2024, de factori precum dinamica sectorului construcțiilor și reglementările privind eficiența energetică și sustenabilitatea. Cererea a rămas stabilă în segmentele de infrastructură și industrial, în timp ce în sectorul rezidențial s-au resimțit efectele încetinirii dezvoltărilor imobiliare. Pentru perioada 2025-2030, estimăm o creștere în acest domeniu, impulsivă de investițiile în modernizarea rețelelor de apă, canalizare și termoficare, dar și de cererea tot mai mare pentru sisteme de instalații durabile și eficiente energetic. Reglementările privind reducerea consumului de apă și eficiența sistemelor de distribuție vor accelera adoptarea soluțiilor avansate, precum țevile cu proprietăți îmbunătățite de izolare termică și fittingurile care optimizează fluxul și reduc pierderile. În plus, tendința de urbanizare și dezvoltarea infrastructurii vor continua să genereze oportunități de creștere în acest domeniu. Pentru 2024, estimăm că piața de sisteme pentru tubulatură, țevi și fittinguri s-a situat la un nivel inferior față de cel din anul precedent, cu variații în funcție de segmentele de piață și de dinamica sectorului construcțiilor. Pe fondul încetinirii activității din sectorul rezidențial, cererea s-a menținut stabilă în infrastructură, unde investițiile au continuat, inclusiv în lucrări de modernizare și eficientizare a rețelelor existente. În 2025, estimăm o ușoară creștere a pieței, susținută de proiectele de reabilitare a infrastructurii și de reglementările care încurajează utilizarea soluțiilor mai eficiente și sustenabile. Pe segmentul produselor din portofoliul companiei, așteptările sunt optimiste, mai ales în ceea ce privește soluțiile care răspund cerințelor tot mai stricte de eficiență energetică, durabilitate și reducere a consumului de resurse, inclusiv în sectorul termoficării, unde modernizarea rețelelor a devenit o prioritate. Investițiile în infrastructură reprezintă în actuala perioadă unul din principalele motoare de dezvoltare a pieței de profil. Programe precum PNRR și «Anghel Saligny», alături de alte

surse de finanțare, susțin modernizarea și extinderea rețelelor de utilități, îmbunătățirea eficienței acestora și reducerea pierderilor din sistem, determinând o cerere crescută pentru soluții fiabile și sustenabile. În acest context, anul trecut, am rămas consecvenți în susținerea inovației și sustenabilității, oferind soluții fiabile și eficiente, adaptate nevoilor actuale din industrie. În acest sens, ne-am concentrat pe valorificarea țevilor tip PE-Xa, componente-cheie ale sistemului universal pentru apă potabilă RAUTTAN și ale sistemului de încălzire radiantă RAUTHERM. Pornind de la această expertiză, în 2025 am lansat pe piață conducta universală RAUVIPEX, un produs inovator destinat rețelelor de termoficare și proiectelor de reabilitare energetică. RAUVIPEX integrează aceleași țevi PE-Xa, consacrate pentru durabilitatea lor, într-o construcție avansată care asigură o izolație termică performantă și flexibilitate sporită. Astfel, acest produs oferă o instalare facilă, chiar și în cele mai dificile condiții de șantier, contribuind la reducerea costurilor operaționale și la optimizarea confortului termic. Prin extinderea și îmbunătățirea constantă a portofoliului, vrem să ne asigurăm că oferim pieței soluții performante, sustenabile și adaptate cerințelor actuale. În perioada următoare, vom continua să fim conectați la tendințele industriei și să lansăm tehnologii inovatoare, susținând proiectele orientate către eficiență energetică, confortul utilizatorilor finali și protecția mediului. Din punct de vedere financiar, în 2024, divizia REHAU Building Solutions a raportat o creștere procentuală de două cifre a vânzărilor pe plan local, rezultat al unei strategii orientate către sustenabilitate și inovare. Ne așteptăm ca vânzările din 2025 să continue trendul crescător, susținute de sistemele dedicate îmbunătățirii eficienței energetice a rețelelor de instalații rezidențiale și ne-rezidențiale. În 2025 continuăm strategia de dezvoltare, punând accent pe inovație și sustenabilitate. Digitalizarea și automatizarea rămân direcții-cheie, contribuind la îmbunătățirea performanței soluțiilor oferite. În același timp, ne concentrăm atât pe consolidarea poziției pe piețele tradiționale, cât și pe identificarea de noi oportunități, în linie cu evoluția sectorului construcțiilor și cerințele tot mai stricte în materie de sustenabilitate".

Ioan Urian, Building Services Sales Manager Wilo România: "Compania a înregistrat o creștere a cifrei de afaceri cu 9% în 2024, depășind 20 de milioane de euro. Ținând cont atât de proiectele la care participăm și de stadiul acestora, cât și de produsele noi pe care urmează să le lansăm, pentru 2025 estimăm o creștere a vânzărilor cu 4%. Businessul Wilo România este împărțit pe mai multe segmente, fiecare evoluând diferit. Am observat că în 2024 numărul de proiecte rezidențiale noi s-a păstrat

la același nivel scăzut ca în 2023, în timp ce, din cauza incertitudinii economice, numărul de credite ipotecare a fost similar. Pe segmentul non-rezidențial, investițiile publice au fost cele care au creat cerere. Spitalele, școlile și grădinițele, unitățile militare și aeroporturile au reprezentat principalele investiții publice în 2024. Alături de acestea, în continuare avem în urmărire și stadioanele sau sălile de sport aflate în diverse stadii (proiectare, licitație, în construcție). Investițiile private s-au rezumat la spații logistice și depozite, alături de câteva proiecte comerciale. Clădirile de birouri se află la cel mai scăzut nivel de ocupare, motiv pentru care și suprafața construită este foarte redusă. Perspectiva de dezvoltare pe următorii 5 ani în domeniul nostru de activitate depinde foarte mult de rata de absorbție a fondurilor europene, în special PNRR, unde un număr ridicat de proiecte de infrastructură medicală depinde de această sursă de finanțare. Aplicațiile servite de pompele noastre sunt cele din categoria HVAC (încălzire, ventilare, aer condiționat, producție de apă caldă menajeră - ACM), aplicații de ridicare a presiunii (tratarea apei, irigații, extragerea apei brute, distribuția apei), managementul apelor uzate (evacuarea, transportul și tratarea acestora) și incendiu (grupuri de pompare pentru stingerea incendiilor cu hidranți și sprinklere/ drencere). Cea mai mare pondere din totalul vânzărilor o au pompele pentru HVAC și ape uzate, cu câte 36% fiecare, urmate de pompele pentru ridicarea presiunii (19%) și grupurile pentru stingerea incendiilor (9%). Wilo are 15 fabrici principale și 80 de companii de producție și vânzare. Sediul central și principala fabrică este situată în Dortmund - Germania. În localitatea Hof din aceeași țară, Wilo are o fabrică specializată în pompe pentru apa uzată. În Franța, la Aubigny și Laval, grupul produce pompe OEM și cele multietajate, iar în Bari - Italia se execută grupurile de pompare conforme normativului EN12845. Restul fabricilor situate pe alte continente și deservesc piețele locale (două fabrici în SUA, trei în Asia, două în Orientul Mijlociu și una în India). În România asamblăm grupuri de pompare pentru ridicarea presiunii și stingerea incendiilor cu hidranți, care sunt livrate atât pe plan local, cât și în statele vecine (Ungaria, Bulgaria, Grecia, Croația, Slovenia, Cehia etc.). În viitor, dorim să mărim capacitatea de producție a acestor grupuri și chiar să mutăm producția unor pompe noi la București. Deși, în ultimii ani, am investit foarte mult în producția europeană de componente electronice, în continuare unele tehnologii sunt importate din Asia. Rutele de transport sunt afectate de conflictul din Orientul Mijlociu, iar termenele de aprovizionare în unele situații au creat dificultăți. Încercăm, printr-o planificare corectă și prin creșterea nivelului stocurilor, să răspundem cât mai rapid la solicitările clienților noștri și să diminuăm impactul problemelor geopolitice apărute în ultimul timp. Pe plan intern, noile măsuri fiscale, care au intrat în vigoare în ianuarie 2025, au afectat piața construcțiilor în mod direct. Firmele de instalații și cele de antreprenariat general au fost nevoite să implementeze creșteri de prețuri, iar unele proiecte au încetinit. Pentru contractele semnate înaintea lansării noului pachet de măsuri fiscale, la prețuri care nu țin cont de respectivele modificări, ar putea fi adoptate soluții tehnice de o calitate mai slabă, cu echipamente având eficiență mai scăzută, pentru a putea fi finalizate. Unele proiecte ar putea dura mai mult timp, iar altele din păcate, ar putea fi stopate".

Elena MITEA